

Dosarul nr. 3r-104/24 (2-22061096-01-3r-18042024)

Prima instanță: Curtea de Apel Bălți, judecători – E. Grumeza, N. Chircu, D. Corolevschi

DECIZIE

05 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând recursul depus de Consiliul r. Sîngerei,
în procedura privind executarea hotărârii Judecătoreiei Bălți, sediul central din 25 iulie 2022 în cauza civilă la acțiunea înaintată de Bîrsanu Ion către Consiliul raional Sîngerei privind anularea deciziei nr.1/1 din 31 martie 2022, obligarea restabilirii în funcție, obligarea efectuării calculelor salariale, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 13 martie 2024 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admisă în parte cererea creditorul Bîrsanu Ion și a avocatului Procopciuc Angela privind mandatarea executorului judecătoresc Oleg Romah,

c o n s t a t ă :

La 19 aprilie 2023, în adresa Curții de Apel Bălți a parvenit cererea creditorului Bîrsanu Ion și a reprezentantului acestuia, avocatul Procopciuc Angela, privind intentarea procedurii de executare a hotărârii Judecătoreiei Bălți, sediul Central nr. 3-33/22 din 25 iulie 2022, solicitând: pronunțarea unei încheieri de mandatare a unui executor judecătoresc și cu măsuri de executare impuse prin hotărârea Judecătoreiei Bălți, sediul Central din 25 iulie 2022 în partea restabilirii în funcție, achitării plăților salariale, a prejudiciului moral, a cheltuielilor de judecată, executorului judecătoresc Oleg Romah, cu sediul mun. Bălți, str. Păcii, 38; desemnarea cu mandat de executare a judecătorului Judecătoreiei Bălți, sediul Central în exercițiul funcțiunii, care a emis hotărârea în fond; informarea creditorului Bîrsanu Ion și a avocatului acestuia, inclusiv prin poșta electronică, despre decizia adoptată.

S-a reținut că, prin hotărârea din 25 iulie 2022, emisă de Judecătoria Bălți, sediul Central s-a admis acțiunea înaintată Bîrsanu Ion către Consiliul raional Sîngerei privind anularea deciziei nr. 1/1 din 31 martie 2022, obligarea restabilirii în funcție, obligarea efectuării calculelor salariale, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, fiind anulată decizia Consiliului raional Sîngerei nr. 1/1 din 31 martie 2022 cu privire la eliberarea din funcție înainte de

termen a vicepreședintelui raionului Bîrsanu Ion; s-a obligat Consiliul raional Sîngerei să-l restabilească pe Bîrsanu Ion în funcția de vicepreședinte al raionului Sîngerei, începând cu data de 31 martie 2022; să calculeze și să achite lui Bîrsanu Ion salariul pentru absența forțată de la muncă, începând cu 31 martie 2022 și până la restabilirea efectivă în funcție, din care urmează a fi calculate și reținute impozitele și plățile obligatorii la buget; să-i achite lui Bîrsanu Ion prejudiciul moral în mărime de un salariu de funcție și suma de 10000 lei, drept compensare a cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 30 martie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea de apel declarată de Consiliul raional Sîngerei împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 25 iulie 2022 la cererea de chemare în judecată în contencios administrativ înaintată de Bîrsanu Ion privind anularea deciziei Consiliului raional Sîngerei nr. 1/1 din 31 martie 2022, obligarea restabilirii în funcție, efectuarea calculelor salariale, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, indicându-se despre faptul că decizia este executorie, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție prin intermediul Curții de Apel Bălți în termen de 30 de zile de la notificarea dispozitivului deciziei.

Prin cererea din 19 aprilie 2023 privind intentarea procedurii de executare, s-a invocat faptul că Consiliul r. Sîngerei intenționat se opune dispozițiilor legale și executării benevole a hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central nr. 3-33/22 din 25 iulie 2022.

Prin scrisoarea de informare despre intenția de executare expediată în adresa debitorului Consiliul r. Sîngerei, creditorului Bîrsanu Ion și avocatului acestuia Procopciuc Angela, la 02 mai 2023 cu nr. de ieșire 9743, s-a adus la cunoștință debitorului Consiliului r. Sîngerei despre obligativitatea de a executa benevol hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central nr. 3-33/22 din 25 iulie 2022, menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 30 martie 2023 referitor la cererea de chemare în judecată în contencios administrativ înaintată de Bîrsanu Ion privind anularea deciziei Consiliului raional Sîngerei nr. 1/1 din 31 martie 2022, obligarea restabilirii în funcție, efectuarea calculelor salariale, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, cu indicarea prevederilor procedurii de executare privind aplicarea măsurilor coercitive prevăzute de art. 254-256 din Codul administrativ. Notificarea respectivă a fost recepționată de debitor la 10 mai 2023 potrivit avizului de recepție DS8005184711AS (f.d. 13).

La 12 iunie 2023, în adresa Curții de Apel Bălți a parvenit scrisoarea nr.02/1-14/256, semnată de vicepreședintele raionului Sîngerei, Iulian Eremei, prin care s-a solicitat acordarea termenului suplimentar pentru executare.

La 14 iunie 2023, Completul specializat pentru executarea hotărârilor judecătorești emise în contencios administrativ al Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți a expediat în adresa electronică a debitorului Consiliului raional Sîngerei - consiliul_raional@singerei.md, scrisoarea nr.13033, recepționată la 14 iunie 2023, ora 11:52, prin care i s-a acordat un termen suplimentar pentru executarea benevolă a hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central nr. 3-33/22 din 25 iulie 2022 și i s-a adus la cunoștință în ordine repetată despre obligativitatea executării hotărârii reținute supra, în termen de 30 de zile calendaristice de la recepționarea prezentei scrisori.

Totodată, instanța a informat debitorul în mod repetat că potrivit art. 254 din

Codul administrativ, că dacă o persoană juridică de drept public nu își îndeplinește obligația din titlul executoriu, instanța de apel poate stabili și încasa în privința ei sau a conducătorului ei o amendă de constrângere în mărime de la 100 la 20000 de unități convenționale. Stabilirea și încasarea amenzii de constrângere pot fi repetate.

Prin încheierea din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a aplicat Consiliului raional Sîngerei amendă în mărime de 200 unități convenționale, ce constituie 10000 lei, pentru neexecutarea efectivă a hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central nr. 3-33/22 din 25 iulie 2022, fiindu-i explicat debitorului că aplicarea amenzii nu-l scutește de la executarea hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central nr. 3-33/22 din 25 iulie 2022. Totodată, i s-a acordat Consiliului raional Sîngerei un termen de 30 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru executarea efectivă a hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central nr. 3-33/22 din 25 iulie 2022, potrivit Notificărilor nr. 9743 din 02 Iunie 2023 și nr. 13033 din 15 iunie 2023, cu prezentarea probelor în acest sens, prin depunerea acestora la Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți.

Această încheiere a fost expedită părților procedurii de executare.

Drept urmare, debitorul Consiliul raional Sîngerei a contestat încheierea dată.

La 19 iulie 2023 și 09 februarie 2024, creditorul Bîrsanu Ion și reprezentantul lui, avocatul Angela Procopciuc, au informat instanța că debitorul Consiliul raional Sîngerei nu execută benevol hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central nr. 3-33/22 din 25 iulie 2022 și au solicitat emiterea unei încheieri de mandatare a unui executor judecătoresc, și anume Oleg Romah, și desemnarea cu mandat de executare a judecătorului Judecătoriei Bălți, sediul Central, Eduard Balan, care a pronunțat hotărârea supusă executării.

Prin încheierea din 13 martie 2024 a Curții de Apel Bălți, s-a admis în parte cererea creditorului Bîrsanu Ion și a avocatului Procopciuc Angela privind mandatarea executorului judecătoresc Oleg Romah și desemnarea cu mandat de executare a judecătorului Judecătoriei Bălți, sediul Central, Eduard Balan, care a pronunțat hotărârea supusă executării; s-a dispus mandatarea executorului judecătoresc Romah Oleg la executarea hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central nr. 3-33/22 din 25 iulie 2022 în partea încasării de la Consiliului raional Sîngerei în beneficiul lui Bîrsanu Ion a sumei de 10000 lei, drept compensare a cheltuielilor de judecată; în rest, cererea s-a respins.

La 25 martie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Consiliul r. Sîngerei a expedit recursul împotriva încheierii din 13 martie 2024 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea încheierii.

În motivarea recursului, s-a indicat că recurentul recunoaște caracterul executoriu al hotărârilor judecătorești, nu se eschivează de la executarea acestora, or executarea efectivă a hotărârii judecătorești poate fi îndeplinită doar cu aprobarea de către Consiliul raional Sîngerei a unor decizii în acest sens, recurentul fiind privat de această posibilitate prin neacordarea de către Curtea de Apel Bălți a termenului efectiv conform scrisorii de informare din 14 martie 2024 și emiterea încheierii recurate din 13 martie 2024.

La 18 aprilie 2024, Curtea Supremă de Justiție a expedit copia cererii de recurs intimatului și avocatului acestuia, însă aceștia nu au făcut uz de dreptul lor de a se expune printr-o referință.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Consiliul r. Sîngerei este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele considerente.

Conform art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 249 alin. (3) din Codul administrativ, deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 13 martie 2024, acesta fiind notificată recurentului prin poșta electronică la 20 martie 2024 (f.d. 48).

Astfel, recursul declarat de Consiliul r. Sîngerei, înregistrat la 28 martie 2024 și expedit prin poștă la 25 martie 2024, este în termen (f.d. 51-57).

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Completul de judecată reține că în prezenta speță obiectul de examinare în ordine de recurs vizează legalitatea încheierii din 13 martie 2024 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admisă în parte cererea creditorul Bîrsanu Ion și a avocatului Procopciuc Angela privind mandatarea executorului judecătoresc Oleg Romah și desemnarea cu mandat de executare a judecătorului Judecătoriei Bălți, sediul Central, Eduard Balan.

În conformitate cu prevederile art. 253 din Codul administrativ, pentru impunerea acțiunilor, a tolerărilor sau a inacțiunilor în privința persoanelor juridice de drept public sunt aplicabile măsurile coercitive conform art. 254–256. Pentru executarea unei creanțe bănești în privința unei persoane juridice de drept public, instanța de apel poate proceda conform art. 254 și 256. Suplimentar, instanța de apel poate mandata un executor judecătoresc și cu alte măsuri de executare, instanța de apel fiind cea care stabilește fiecare măsură de executare în parte. Executorul judecătoresc este obligat să respecte dispozițiile instanței de apel și să le execute în mod preferențial. Înaintea desfășurării executării, conducătorul persoanei juridice de drept public este informat în scris despre intenția de executare. Această prevedere nu se aplică în cazul executării ordonanțelor provizorii și în alte cazuri urgente. Scrisoarea de informare trebuie să indice asupra măsurii de executare care se intenționează și să stabilească un termen pentru îndeplinirea benevolă a obligațiilor de executat. Acest termen nu poate depăși 30 de zile. Prevederile art. 178 se aplică corespunzător.

Conform art. 254 din Codul administrativ, dacă o persoană juridică de drept public nu își îndeplinește obligația din titlul executoriu, instanța de apel poate stabili și încasa în privința ei sau a conducătorului ei o amendă de constrângere în mărime de la 100 la 20000 de unități convenționale. Stabilirea și încasarea amenzii de constrângere pot fi repetate.

Articolul 256 din Codul de executare prevede că, dacă cel puțin două încercări de executare conform art. 253 alin. (2) și art. 254 nu s-au soldat cu succes, instanța de apel poate mandata o persoană cu executarea. Persoana cu mandat de executare acționează sub controlul instanței de apel, măsurile de executare întreprinse de

aceasta considerându-se încheieri ale instanței de apel. Persoana cu mandat de executare este în drept să întreprindă toate măsurile pentru îndeplinirea obligației ce reiese din titlul executoriu. Conducătorul persoanei juridice de drept public, precum și toți colaboratorii acesteia se supun indicațiilor persoanei cu mandat de executare îndreptate spre îndeplinirea obligației ce reiese din titlul executoriu.

Potrivit art. 256 din Codul administrativ în calitate de persoană cu mandat de executare se desemnează un funcționar sau un judecător în exercițiul funcțiunii ori o persoană care a deținut o funcție de demnitate publică. Colaboratorii persoanei juridice de drept public în privința căreia are loc executarea nu pot fi desemnați. Desemnarea poate fi exclusă doar din motive grave de sănătate sau din motive cu semnificație similară. Încheierea judecătorească de desemnare a persoanei cu mandat de executare se notifică participanților la procedura de executare. Odată cu notificarea, conducătorul persoanei juridice de drept public, precum și toți colaboratorii acesteia sunt degrevați de competență în cazul pentru care se face executarea. Persoana cu mandat de executare primește suplimentar la venitul ei obișnuit o remunerație de 10 unități convenționale per oră. Cheltuielile de remunerație a persoanei cu mandat de executare, precum și costurile măsurilor de executare întreprinse de aceasta sunt suportate de persoana juridică de drept public în privința căreia are loc executarea.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea Judecătorei Bălți, sediul central nr. 3-33/22 din 25 iulie 2022 s-a anulat decizia Consiliului raional Sîngerei nr.1/1 din 31 martie 2022 cu privire la eliberarea din funcție înainte de termen a vicepreședintelui raionului Bîrsanu Ion; s-a obligat Consiliului raional Sîngerei să-l restabilească pe Bîrsanu Ion în funcția de vicepreședinte al raionului Sîngerei, începând cu data de 31 martie 2022 și să calculeze și să achite lui Bîrsanu Ion salariul pentru absența forțată de la muncă, începând cu 31 martie 2022 și până la restabilirea efectivă în funcție, din care urmează a fi calculate și reținute impozitele și plățile obligatorii la buget; s-a încasat de la Consiliului raional Sîngerei în beneficiul lui Bîrsanu Ion prejudiciul moral în mărime de un salariu de funcție; s-a încasat de la Consiliului raional Sîngerei în beneficiul lui Bîrsanu Ion suma de 10000 lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată.

Astfel, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art.2, 53 alin. (2) din Codul administrativ, întemeiat a mandatat executorul judecătoresc Oleg Romah pentru executarea hotărârii Judecătorei Bălți, sediul Central nr. 3-33/22 din 25 iulie 2022 în partea încasării de la Consiliului raional Sîngerei în beneficiul lui Bîrsanu Ion a sumei de 10 000 lei, drept compensare a cheltuielilor de judecată.

În privința celorlalte pretenții, Curtea de Apel Bălți a reținut că față de Consiliul raional Sîngerei încercările de executare prevăzute de art. 253 alin. (2) și art. 254 din Codul administrativ ce țin de restabilirea lui Bîrsanu Ion în funcția de vicepreședinte al raionului Sîngerei, începând cu data de 31 martie 2022; calcularea și achitarea debitorului Bîrsanu Ion a salariului pentru absența forțată de la muncă, începând cu 31 martie 2022 până la restabilirea efectivă în funcție, precum și a prejudiciului moral în mărime de un salariu de funcție, cerințe admise prin hotărârea Judecătorei Bălți, sediul Central nr. 3-33/22 din 25 iulie 2022, cumulativ nu s-au epuizat. Or, debitorul Consiliul r. Sîngerei a recepționat două notificări privind executarea titlului de executare precedate cu aplicarea amenzii de constrângere, în

temeiul art. 254 din Codul administrativ prin încheierea din 10 octombrie 2023, contestată la Curtea Supremă de Justiție și menținută prin decizia din 17 aprilie 2024.

Astfel, reieșind din cele expuse, completul de judecată ajunge la concluzia de a respinge cererea de recurs depusă de Consiliul r. Sîngerei și a menține încheierea din 13 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Consiliul r. Sîngerei.

Se menține încheierea din 13 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în procedura privind executarea hotărârii Judecătoria Bălți, sediul central din 25 iulie 2022 în cauza civilă la acțiunea înaintată de Bîrsanu Ion către Consiliul raional Sîngerei privind anularea deciziei nr.1/1 din 31 martie 2022, obligarea restabilirii în funcție, obligarea efectuării calculelor salariale, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc